

по тѣхна вина и е надминала границитѣ на очакваното то най-много то което трѣбва да се направи е да се обложи тая печалба съ по-високъ процентъ данѣкъ.

Трето положение: Уреждане дългове въ чуждестрана валута.

Въ този случай, както по-горѣ, бюрата ще се завърятъ и задължаватъ въ вида на монетата уговорена въ цѣнната книга. Нашето бюро ще бжде дебиторно спрѣмо неприятелската държава, а кредиторно спрѣмо българскитѣ поданици. То ще събира дълговетѣ на нашитѣ поданици въ левове, а ще се изплаща на неприятелскитѣ държави въ съответната ѝ монета.

По кой курсъ трѣбва да събира държавата дълговетѣ на българскитѣ поданици — по дневния курсъ или по курса отъ прѣди войната?

Да се иска отъ длъжниците да изплащатъ дълговетѣ си заварени отъ войната въ чужда валута по днешния курсъ значи да се иска тѣхното пълно разорение. Тѣ нѣматъ абсолютно никаква вина въ забавянето изплащането дълга. Не само че тѣ не сж отговорни за това забавяне, но на тѣхъ бѣше забранено съ законъ да изплащатъ дълговетѣ си на неприятелскитѣ поданици. Слѣдователно, за загубата произтичаща отъ спадането на нашия левъ е отговорна прѣко нашата държава и като така тя сама трѣбва да понесе всичката отговорностъ.

Наистина, съ тая отговорностъ държавата поема една финансова тежестъ. Тая тежестъ обаче държавата може до извѣстна степенъ да намали съ прихващане на печалбитѣ който извѣстни длъжници биха имали, ако сж въ сжщото врѣме кредитори спрѣмо странство. За всѣко поемане на разликата отъ курса за длъжниците държавата трѣбва да иска отъ послѣднитѣ да прѣдставятъ декларация за свойтѣ вземания отъ странство и срѣщу печалбата която тоя длъжникъ би получилъ отъ тия си вземания поради днешния високъ курсъ на чуждата валута да прихваща загубата си. Да пояснимъ това съ примѣръ.

Ако търговецъ има да дава въ Англия отъ прѣ-